

Seat No. : _____

TU-101

M.Com. Sem.-I

May-2013

405 : Financial Markets

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- સૂચના : (1) દરેક પ્રશ્ન ફરજિયાત છે.
(2) જમણી બાજુ દર્શાવેલ અંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.
- I. (a) નાણાકીય સંહતિ (સિસ્ટમ)ના એક અંગ તરીકે નાણાકીય સંસ્થાઓની ભૂમિકા સમજાવો. 7
અથવા
નાણાકીય બજારોની આર્થિક વૃદ્ધિમાં ભૂમિકા સમજાવો.
- (b) ટૂંકમાં જવાબ લખો : (ગમે તે બે) 4
(i) નાણાકીય સિસ્ટમ એટલે શું ?
(ii) વૈધિક અને અવૈધિક નાણાકીય સિસ્ટમ વચ્ચેનો તફાવત દર્શાવો.
(iii) કેપિટલ માર્કેટ અને મની માર્કેટ વચ્ચેનો તફાવત દર્શાવો.
- (c) એક-બે લીટીમાં જવાબ લખો : 3
(i) પ્રાયમરી (પ્રાથમિક) બજાર એટલે શું ?
(ii) સેકન્ડરી (ગૌણ) બજાર એટલે શું ?
(iii) સેકન્ડરી માર્કેટ (બજાર)નું ઉદાહરણ આપો.
- II. (a) ટ્રેઝરી (કોષાગર) બિલ્સ એટલે શું ? ટ્રેઝરી (કોષાગર) બિલ્સનું મહત્ત્વ અને પ્રકારો જણાવો. 7
અથવા
કોમર્શીયલ પેપર (વ્યાપારી કાગળ) એટલે શું ? કોમર્શીયલ પેપર બહાર પાડવાની પ્રક્રિયા જણાવો.
- (b) ટૂંકમાં જવાબ લખો : (ગમે તે બે) 4
(i) સર્ટિફિકેટ ઓફ ડિપોઝીટ એટલે શું ?
(ii) કોલ મની માર્કેટ અને નોટીસ મની માર્કેટ વચ્ચેનો તફાવત દર્શાવો.
(iii) કોમર્શીયલ પેપર અને સર્ટિફિકેટ ઓફ ડિપોઝીટ વચ્ચેનો તફાવત દર્શાવો.
- (c) એક-બે લીટીમાં જવાબ લખો : 3
(i) રેપો એટલે શું ?
(ii) બેંક રેટ એટલે શું ?
(iii) હરાજના પ્રકારો જણાવો.
- III. (a) પ્રાયમરી માર્કેટમાં ઈસ્યુ બહાર પાડવામાં મદદરૂપ મધ્યસ્થીઓનું વર્ણન કરો. 7
અથવા
બુક-બિલ્ડીંગ પ્રક્રિયા વર્ણવો.
- (b) ટૂંકમાં જવાબ લખો : (ગમે તે બે) 4
(i) ASBA એટલે શું ?
(ii) એન્કર રોકાણકાર એટલે શું ?
(iii) રાઈટ્સ ઈસ્યુ એટલે શું ?

- (c) એક-બે લીટીમાં જવાબ લખો : 3
- (i) જાહેર ભરણું (પબ્લિક ઈસ્યુ)નાં પ્રકારો જણાવો.
- (ii) પ્રાઈવેટ (ખાનગી) પ્લેસમેન્ટ એટલે શું ?
- (iii) રીટેલ રોકાણકારની વ્યાખ્યા આપો.
- IV. (a) સેકન્ડરી માર્કેટની આર્થિક વૃદ્ધિમાં ભૂમિકા સમજાવો. 7
- અથવા**
- FII's એટલે શું ? FII's ભારતીય સ્ટોક માર્કેટમાં કેવી રીતે કાર્ય કરે છે ?
- (b) ટૂંકમાં જવાબ લખો : (ગમે તે બે) 4
- (i) માર્જન ટ્રેડિંગ એટલે શું ?
- (ii) ઓન-લાઈન ટ્રેડિંગ એટલે શું ?
- (iii) સ્ટોક માર્કેટ ઈન્ડેક્સ એટલે શું ?
- (c) એક-બે લીટીમાં જવાબ લખો : 3
- (i) OTCEI એટલે શું ?
- (ii) ભારતમાં મુખ્ય સ્ટોક એક્સચેન્જ (આગેવાન સ્ટોક એક્સચેન્જ) ના નામ આપો.
- (iii) BSE sensexમાં કેટલાં શેરો છે ?
- V. સાચા જવાબની પસંદગી કરો : 14
- (i) S & P CNX Niftyમાં _____ શેરો છે.
- (a) 30 (b) 50
- (c) 100 (d) 200
- (ii) રિલાયન્સ ઈન્ડસ્ટ્રીસ લિ. (RIL) એક _____ કેપ શેર છે.
- (a) સ્મોલ (b) મિડિયમ
- (c) લાર્જ (d) બધા વિકલ્પો
- (iii) ભારતીય શેર (સ્ટોક) બજારો _____ સેટલમેન્ટ સાઈકલ અનુસરે છે.
- (a) T + 1 (b) T + 2
- (c) T + 3 (d) T + 0
- (iv) ભારતમાં રોકડ સેગમેન્ટમાં _____ શેર બજારો છે.
- (a) 19 (b) 20
- (c) 25 (d) 23
- (v) કોઈ એક વ્યક્તિને અથવા એક જૂથને ખાનગી પ્લેસમેન્ટ આધારે શેરો આપવામાં આવે તો તેને _____ કહેવાય છે.
- (a) રાઈટ્સ ઈસ્યુ (b) બોનસ ઈસ્યુ
- (c) પ્રેફરેન્શીયલ ઈસ્યુ (d) જાહેર ઈસ્યુ
- (vi) _____ ને શેરોની વહેંચણીમાં ફાળવેલો વધારાનો હિસ્સો પણ કહેવામાં આવે છે.
- (a) ગ્રીન શું (b) એન્કર રોકાણકાર
- (c) બુક-બિલ્ડિંગ (d) બધા વિકલ્પો
- (vii) _____ અને _____ કોલ/નોટીસ મની માર્કેટમાં મુખ્ય સક્રિય ભાગ લેનારા છે.
- (a) બેંક્સ, FII's (b) બેંક્સ, પ્રાયમરી ડિલર્સ
- (c) પ્રાયમરી ડિલર્સ, FII's (d) બેંક્સ, નોન-બેંક એકમો

TU-101**M.Com. Sem.-I****May-2013****405 : Financial Markets****Time : 3 Hours]****[Max. Marks : 70**

- Instructions :** (1) **All** questions are compulsory.
 (2) Figures to the right indicate marks of questions.

- I. (a) Explain role of Financial Institutions as a component of the financial system. **7**
OR
 Explain the role of financial markets in economic growth.
- (b) Answer in brief (any **two**) : **4**
 (i) What is a Financial System ?
 (ii) Distinguish between Formal and Informal Financial System.
 (iii) Distinguish between Capital Market and Money Market.
- (c) Answer in **one-two** lines only : **3**
 (i) What is Primary Market ?
 (ii) What is Secondary Market ?
 (iii) Give an example of Secondary Market.
- II. (a) What are Treasury Bills ? State the importance and types of Treasury Bills. **7**
OR
 What is Commercial Paper ? State the process of issuing a commercial paper.
- (b) Answer in brief (any **two**) : **4**
 (i) What is Certificate of Deposit ?
 (ii) Distinguish between Call Money Market and Notice Money Market.
 (iii) Distinguish between Commercial Paper and Certificate of Deposit.
- (c) Answer in **one-two** lines only : **3**
 (i) What is Repo ?
 (ii) What is Bank Rate ?
 (iii) State the types of Auctions.
- III. (a) Describe the different intermediaries to an issue in the primary market. **7**
OR
 Describe the book-building process.
- (b) Answer in brief (any **two**) : **4**
 (i) What is ASBA ?
 (ii) What is Anchor Investor ?
 (iii) What is Rights Issue ?

- (c) Answer in **one-two** lines only : 3
- (i) State the types of public issues.
- (ii) What is Private Placement ?
- (iii) Define a retail investor.
- IV. (a) Explain the role of secondary market in economic growth. 7
- OR**
- What are the FIIs ? How do they operate in the Indian Stock Markets ?
- (b) Answer in brief (any **two**) : 4
- (i) What is Margin Trading ?
- (ii) What is On-line Trading ?
- (iii) What is Stock Market Index ?
- (c) Answer in **one-two** lines only : 3
- (i) What is OTCEI ?
- (ii) Which is the leading stock exchange in India ?
- (iii) How many scrips constitute the BSE sensex ?
- V. Select the right answer : 14
- (i) There are _____ scrips in S & P CNX-Nifty.
- (a) 30 (b) 50
- (c) 100 (d) 200
- (ii) Reliance Industries Ltd (RIL) is a _____ cap scrip.
- (a) small (b) medium
- (c) large (d) all of the above
- (iii) The Indian stock markets follow a _____ settlement cycle.
- (a) T + 1 (b) T + 2
- (c) T + 3 (d) T + 0
- (iv) There are _____ stock exchanges (cash segment) in India.
- (a) 19 (b) 20
- (c) 25 (d) 23
- (v) _____ is an issue of securities do any select person or group of persons on a private placement basis.
- (a) Rights issue (b) Bonus issue
- (c) Preferential issue (d) Public issue
- (vi) _____ is also referred to as an over-allotment option.
- (a) Green-shoe (b) Anchor investor
- (c) Book-building (d) All of the above
- (vii) _____ and _____ are the major participants in the call/notice money market.
- (a) Banks, FIIs (b) Banks, Primary dealers
- (c) Primary dealers, FIIs (d) Banks, Non-bank entities